

Sotsiaalministri käskkirja „Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 21. juuli 2015. a käskkirja nr 115 „Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“ muutmine“ seletuskiri

I. Sissejuhatus

Sotsiaalministri käskkirjaga „Sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 21. juuli 2015. a käskkirja nr 115 „Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“ muutmine“ tehakse muudatused sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 21. juuli 2015. a käskkirjaga nr 115 „Töövõimereformi sihtrühma töövõimelisuse tõstmine ja nende töötamise soodustamine“ kinnitatud toetuse andmise tingimustes (edaspidi TAT).

Käskkirja on koostanud Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna nõunik Regina Sergejeva (tel 626 9219, regina.sergejeva@sm.ee) ja Sotsiaalministeeriumi nutika arengu toetamise osakonna peaspetsialist Jüri Lõssenko (tel 626 9186, juri.lossenko@sm.ee). Käskkirja juriidilise ekspertiisi on teinud Sotsiaalministeeriumi õigusosakonna õigusnõunik Lily Mals (lily.mals@sm.ee, tel 626 9333).

Seletuskirjas on kirjeldatud ainult uusi TAT muudatusi, mis lisanduvad käesoleva käskkirja rakendamisel.

Märkused:

Käskkiri on seotud isikuandmete töötlemisega isikuandmete kaitse üldmääruse tähenduses ning selle kohta on koostatud täpsem mõjuanalüüs käesoleva käskkirja seletuskirja IV punktis.

II. TAT muudatuste sisu

Käskkiri koosneb kahest paragrahvist.

Käskkirja § 1 punktiga 1 korrigeeritakse TAT eelarvet, mida on vähendatud finantskorrektsiooni otsuste võrra. 08.04.2019 auditi otsusega tehtud vähendus moodustab kogu eelarvemuudatusest 318,12 eurot, 07.05.2019 auditi otsusega tehtud vähendus 1497,45 eurot. Kokku väheneb eelarve 1815,57 euro võrra, millest toetuse osa moodustab 1543,23 eurot ja riiklik kaasfinantseering 272,34 eurot.

Punktiga 2 pikendatakse TAT tegevuse 2.1.3 „Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutamine“ üldajaraami aasta võrra kuni 31.12.2019. Muudatus on tingitud väikese osa tegevuste edasilükkumisest nimetatud aastasse.

Punktiga 3 lisatakse TAT tegevusse „Uue integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi piloteerimine“ täiendav elluviija. Alates 01.09.2019 on lisaks Sotsiaalkindlustusametile selle tegevuse elluviija Sotsiaalministeerium. Muudatus on tingitud psüühilise erivajadusega inimeste ühiskonda kaasamist toetavate kommunikatsioonitegevuste elluviimisest sellest kuupäevast alates. Lisaks on 2020. aastast planeeritud erihoolekandeteenuste süsteemi katsetamise mõjuanalüüsi tegemine. Tegevuste jagunemine asutuste vahel on kirjas TAT tegevuskava punktis 3.

Punktiga 4 lisatakse TAT näitajate tabelisse tegevuse „Uue integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi piloteerimine“ kaks TAT-spetsiifilist väljundinäitajat, mille nimetusteks on „Integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi piloteerimise mõjuanalüüs“ ja „Psüühilise erivajadusega inimeste ühiskonda kaasamist toetavad kommunikatsioonitegevused“ ning sihttasemeteks vastavalt 1 ja 5.

Kuna muudatuse tulemusena muutuvad ka TAT eelarve ja tegevuskava, siis asendatakse TAT tegevuskava (lisa 1 vorm A) ja TAT eelarve (lisa 1 vorm B) käskkirja lisadega.

Käskkirja § 2 kohaselt rakendatakse käskkirja tagasiulatuvalt alates 01.09.2019, mil algas tegevuse „Uue integreeritud, isikukeskse ja paindliku erihoolekandeteenuste süsteemi

piloteerimine“ raames erivajadusega inimeste ühiskonda kaasamist toetavate kommunikatsioonitegevuste elluviimine. Põhjuseks oli vajadus muuta tegevuste alustamiseks vajalike ettevalmistustööde läbiviimise ajakava.

III. TAT vastavus Euroopa Liidu õigusaktidele

Käskkiri on vastavuses Euroopa Liidu õigusega.

Käskkirja koostamisel on arvestatud järgmiste Euroopa Liidu õigusaktidega:

- 1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013, 17. detsember 2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006;
- 2) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1304/2013, 17. detsember 2013, mis käsitleb Euroopa Sotsiaalfondi ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1081/2006.

IV. TAT muudatuste mõjud

Erihoolekandeteenuste osutamise mõjuanalüüsiga analüüsitakse praeguse mudeli ning uue, aastatel 2017–2018 katsetatud ja aastatel 2019–2021 katsetatava isikukeskse erihoolekandeteenuse mudeli maksumust. Maksumust analüüsitakse lähtuvalt terviksüsteemist ehk alates inimese esimesest kontaktist KOV-i sotsiaaltöötaja / Sotsiaalkindlustusameti juhtumikorraldaja / erihoolekandeteenuse pakkujaga kuni teenuse saamisega seotud kuludeni välja. Samuti analüüsitakse, milline võiks olla erihoolekandeteenuste tulevikuvaade, võttes aluseks isikukeskse teenuse mudeli põhimõtted nii korralduse kui rahastamise (kulu ja tulu) seisukohast ning võrreldes neid erihoolekandeteenuste praeguse rahastamise põhimõtetega. Analüüsi tulemusel tehakse ettepanekuid isikukeskse rahastamise mudeli täiendamiseks.

Psüühilise erivajadusega inimeste ühiskonda kaasamist toetavate kommunikatsioonitegevustega püütakse esile tõsta deinstitutionaliseerimise (DI) protsessi käigus astunud samme, et suurendada ühiskonnas arusaamist, kui oluline on aktsepteerida ühiskonna liikmetena kõiki inimesi, sh psüühikahäiretega inimesi. Kommunikatsioonitegevuste mõjul suureneb inimeste teadlikkus asjaolust, et DI on olulist osa elanikkonnast puudutav poliitikamuutus, mistõttu väljenduvad selle mõjud ka ühiskonnas laiemalt. Näiteks aitavad need tegevused kaasa ka kogukondade hoiakute muutmisele, mis on vajalikud erivajadustega inimeste ühiskonda lõimimisel.

Andmekaitsealane mõjuhindang

TAT sihtrühm on tööealised erivajadustega vähenenud töövõimega inimesed, kelle töövõime säilitamist ja parandamist TAT raames toetatakse. Vastavalt struktuuritoetuste seaduse § 24 lõikele 7 peab toetuse saaja korraldama osalejate andmekorje. Andmekorje nõudeid on täpsustatud Euroopa Komisjoni (EK) juhendites (2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfondi juhendmaterjal¹ ning 2014–2020 programmiperioodi Euroopa ühtekuuluvuspoliitika seire ja hindamise Euroopa Sotsiaalfond juhise lisa D² – andmete kogumise ja valideerimise praktiline juhise) ning täpsem töökorraldus on sätestatud korraldusasutuse juhendis „Euroopa Sotsiaalfondi tegevustes osalejate andmekorje juhend perioodi 2014–2020 struktuuritoetusi rakendavatele asutustele“. EK andmekorje nõuete täitmiseks kogub toetuse saaja osalejatelt, kellele andmekorje kohustus kohaldub, isikuandmed ulatuses, mis on vajalik registritest andmekorje tegemiseks (isikukood) ning mis ei ole olemasolevatest registritest ammendavalt kättesaadavad vastavalt KA juhendile. Toetuse saaja peab iga tegevuse alguses

¹ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=7884&langId=en>

²

<http://ec.europa.eu/sfc/en/system/files/ged/Annex%20D%20E2%80%93%20Practical%20guidance%20on%20data%20collection%20and%20validation.pdf>

koondama EK andmekorje nõuete täitmiseks vajalikud osalejate andmed etteantud tabelisse ning edastama osalejate andmed RÜ-le kvartali lõpu seisuga kvartalile järgneva kuu teise nädala lõpuks. Kuna TAT muudatuse tulemusel laieneb mõnevõrra sihtrühm, ent andmekorje reeglites ja protseduurides muudatusi ei ole, võib mõju isikuandmete töötlemisele lugeda väikeseks.

V. TAT muudatuste kinnitamine

TAT muudatused kinnitab sotsiaalminister oma käskkirjaga.

Käskkirja rakendatakse tagasiulatuvalt alates 01.09.2019.

VI. TAT muudatuste kooskõlastamine

Eelnõu esitati eelnõude infosüsteemi (EIS) kaudu kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Riigi Tugiteenuste Keskusele ning arvamuse avaldamiseks Sihtasutusele Innove. Kõik osapooled kooskõlastasid eelnõu tehniliste märkustega, millega arvestati.